

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

bi beneficio gratias agimus Deo, & sicut illo natura-
 li cibo seruat vita, ita per hoc Sacramentum Alta-
 ris fides nostra, quod credimus tanta pro nobis pas-
 sum esse Christum, retinetur: nam sine tali fide ani-
 ma nostra non uiuit vita gratiæ Sic ad Ephes. 5. iubet
 Apostol. in omnibus gratiarū fieri actiones Deo pa-
 tri in nomine Domini nostri Iesu Christi: & ideo in
 primitiua Ecclesia populus frequenter communica-
 bat, ut illam fidem de Christi morte uehementius si-
 bi inculcarent, idq; singulis diebus ac festiuitatibus:
 Quod si uerò Missa Catholica, quod instanter labo-
 rant hæretici, planè abrogaretur, tunc fides passio-
 nis Christi, laudes diuinæ, communes orationes & pe-
 titiones, gratiarum actiones, suffragia, & in summa
 tora deuotio Christianorum extingueretur, quod
 absit.

CAPVT XIII.

ARGUMENTA.

1. *Quid sit uera conuersio seu pœnitentia secun-
 dum scripturam.*
2. *Quidnam homini peccata sua remittat, an
 nostra cõtritio, confessio satisfactio, uel fides.*
3. *Qui sint veri fructus pœnitentia.*

 Onuersio hominis siue pœnitentia est, v.
 aliter in animo sentire quã quis antea
 senserit in peccato uiuēs: & ea repudia-
 re ac im pbare, quę antea placuerāt, ac
 pigere de inhonestate ac malignitate cõ-
 missorum peccatorū, sicut Dauid orauit Deū, ut auer-
 teret se à fœditate peccatorū suorum, cum inquit: A-
 uerte faciē tuā à peccatis meis &c. q̄a putruerūt ossa
 mea, & corruptę sunt cicatrices meę à facie peccato-
 rū meorū, Psa. 50. & 37. Sic Petr. postquā abnegauerat
 DD z Domi.

Dominū suū Christū, tamen in se reuersus, fleuit amare, Mat. 26. Sic Magdalena pœnitēs & gemens de turpitudine peccatorum, prouoluit se ad pedes Christi & lachrymis suis eos lauit, & iterum Dauid, deflexum commissum adulterium, inquit: Lachrymis meistratum meum rigabo, peccatum meum contra me est semper. quasi diceret, Ex corde doleo & improbo quod primū placuit: & hęc dicitur conuersio lespœnitentia hominis. Et quoniam maior est Christi gratia & bonitas, quā peccatum & iniquitas nostra Rom. 6. ideo certissima est hęc sententia, omnia peccata remitti pœnitentib. & credentibus, ita quod nullū peccatum sit irremissibile, nisi quod gratia Christi mortē contēnit, vt est peccatū in Spiritu S. Mat. 12. qualia sunt perpetua impœnitentia, obdurtio cordis, desperatio, abnegatio vel impugnatio a gnite veritatis & Euangelij &c. hęc dicuntur peccata ad mortē, & qui in illis moriuntur, non est p̄ eis orandum, vt ait scriptura: Est peccatum ad mortē, non dico vt quis oret pro eo &c. pugnant enim hęc cū gratia & promissione Dei: cetera autē peccata, cū ad gratiā & p̄missionem Dei per conuersionē confugiunt, remittuntur: illis autē qui nunquā pœnitent, peccatū est irremissibile &c. Sēntentia illa Apostoli ad Heb. 6. Impossibile est quod qui semel illuminati sunt &c. intelligenda est de illis, qui non amplius auscultant Euangelio, sed abnegant & contradicunt, nec retinent vota Baptismi, pœnitentię, & aliorum Sacramētorū: porro sententia ad Heb. 10. Voluntariē peccantibus &c. intelligitur postquā Christi beneficiū cōsecuti sunt, sed id non retinēt, necessariō sequitur alterum, vt dent pœnas in iudicio: non autē negari potest per has authoritates, quod lapsi nō possint redire ad beneficium Christi. Errāt igitur Nouatiani, qui post baptismū negant lapsis pœnitentiā, & post peccatum iterū posse consequi veniam peccatorū, sicut p̄

Psal. 6.

Psal. 50.

1. Ioan. 5.

in Dauide 2. Reg. 12. & 24 & Mat. 18. Si peccauerit in te frater tuus, &c. Et tamen quia peccatū in natura hæret, Psalm. 50. Ecce in iniquitatibus conceptus sum, Eph. 2. Eramus natura filij irę: ideò errant Cathari, qui somniant se absq; peccato esse, & propria iustitia iustos. 1. Ioan. 1. Si dixerimus quia peccatum non habemus &c.

2.
 Secundò, veteres tres partes pœnitentię fecerunt, contritionē, confessionem & satisfactionē: & illas rectè oportet intelligi. Nam contritionem appellarunt verum dolorem ac terrorem conscientię, quo homo sentit Deum irasci peccato suo, & dolet se peccasse. Vnde Psalm. 50. Cor contritum & humiliatum Deus non despiciet: Confessionē dixerunt enumerationē peccatorū, quę quis cognoscebat, & quę enormia erant Omnia autē & occulta recensere impossibile est, iuxta Psalm. 18. Delicta quis intelligit? ab occultis meis munda me Deus, & illa confessio fuit retenta in Ecclesia, licet non fuerit sic expressa à Christo: primò, propter absolutionem & consolationē turbatę conscientię: deindè, propter disciplinam & timorem: postremò, quòd inconueniens erat prorsus, inexploratos accedere ad communionē: huiusmodi verò confessio fit hodie occultè in aurem presbyteri: olim re criminum, publicè excommunicabantur, nec recipiebantur nisi primùm confessi, hoc est, nisi priùs testaretur apud confessionariū, se emendaturos peruersos mores, & peterent absolutionem: addebatur satisfactio, id est, publica quædam solutio seu castigatio, vel eapropter, vt alij admoniti cauerent, ne simili modo laberentur, vel vt exploraretur eorum animus qui redibant per pœnitentiam, an seriò resipuisent. Satisfactionem dixerunt veteres, exteriorem vel corporalem quandam operationem vel afflictionem voluntariè assumptam, ad puniendū etiam peccatum à se commissum, & hæc potissimum consistebat

bat in ieiunio, oratione, eleemosyna &c. Quòd autem veteres dixerunt illa esse satisfactiua apud Deum non de culpa peccatorum intellexerunt, pro qua solus Christus satisfecit, sed de pœna peccatorum, quam Deus pro peccatis post baptismum admissis à nobis exigit, vt alibi dictum est. Ceterum prædictæ partes non sic capiendæ sunt, tanquam per opus contritionis, confessionis vel satisfactionis simpliciter quæmereatur remissionem peccatorum: illa licet salutaria sint, tamē remissio transfertur in Christum, in cuius nomine prædicatur pœnitentia, Luc. vii. hoc est, Christi virtute & merito gratis nobis remittuntur peccata, non tantum opera nostra satisfaciunt pro peccatis. Vna est enim satisfactio generalis pro peccatis totius mundi: opera quoq; nostra in alium finem seruiunt ad castigandum & purgandū corpus: & illa Deus promittit ingentia præmia: sed satisfactio plenaria qua Deus reconciliatur, tribuitur soli Christo &c. ius morti: attamen illa satisfactio erga proximum necessaria est, vt scilicet restituā res ablatas, & reconcilietur proximo &c. Præcipuè autē partes pœnitentiæ videntur esse, contritio & fides, contritio quæ concipitur & augetur ex verbo legis diuinæ, quæ exigit obedientiam præceptorum Dei, immo exempla horrida proponuntur tam in lege quàm Euangelio, Omnis arbor quæ non fert fructus, excindetur & in ignem proijcietur &c. Deindè fides in Dei misericordiam, qua homo se erigit & credit sibi remitti peccata propter Christum gratis, non propter opera quæ fecerunt nos, sed propter Christum, particula, gratis, nõ excidit opera nostra bona, sed causam remissionis transfert in Christum, vt promissio sit certa, Rō. 4. Hęc fides discrimen fecit inter contritionē Petri & Iudæ, Davidis & Saulis: quia Sauli & Iudæ contritio sua non profuit, quia non addiderunt hanc fidem, sicut Petrus & David fecerunt, & apprehenderunt promissionem Dei

Dei mi
labant
uilem
sine fid
nimun
non so
peccat
Ecclesi
credit
qua si
mò in
bet iul
gni fru
concil
liati su
i. ad g
quia p
sa, &c
Sic M
Rom.
munc
ritis,
tione
Et qu
mus
mus,
non
sti, q
Chri
cean
aa e

Dei misericordiam propter Christum, qua se conso-
labantur: hæc fides facit discrimen inter timorem ser-
uilem & filialem, eò quòd timor seruilis est metus
sine fide, timor autem filialis erigit & consolatur a-
nimus: quilibet ergo peccator debet sibi in specie, &
non solum in genere statuere, quòd sibi remittantur
peccata sua propter Christum: scit enim diabolus in
Ecclesia esse remissionem peccatorum non autem
credit sibi ignosci: igitur specialis fides habenda est,
qua sibi quisq; applicet beneficium Christi. Postre-
mò in reconciliatis, confessis, & contritis sequi de-
bet iustitia bonæ conscientie, id est, bona opera & di-
gni fructus pœnitentiæ, non quòd satisfaciant & re-
concilient, quia iam propter Christum fide reconci-
liati sumus, sed in alium finem ad laudem Dei, Phil.
1. ad gratias agendas pro accepto Christi beneficio,
quia propter illius mortem nobis peccata sunt remis-
sa, & quòd Deus promisit ingentia præmia 1. Cor. 3.
Sic Matthei 4. Facite fructus dignos pœnitentiæ, &
Rom. 6. Sicut exhibuistis membra vestra seruire im-
munditiæ &c. & iterum, Si secundum carnem vixe-
ritis, moriemini &c. hæc nisi sequantur reconcilia-
tionem & pœnitentiam, tunc pœnitentia vana est.
Et quanuis non satisfaciamus legi, nec sedulo faci-
mus bona opera vt deberemus, & si quid boni faci-
mus, hoc fit in carne maculata, tamen conscientia
non desperet, sed teneat semper hoc beneficium Chri-
sti, quòd homo sit iustus, id est, acceptus fide propter
Christum, & quòd sequentia bona opera Deo pla-
ceant, & sint iustitia, & habeant præmia, quia perso-
na est reconciliata &c.

CAPVT XV.

ARGVMENTA.

1. Unde fiat, quòd homines infirmi vnguntur.
D. D. 4. 2. Qui